

Posudek vedoucího na diplomovou práci Bc. Dominiky Píbilové „Vývoj čínské percepcce počátků vlastních dějin na příkladu rozvoje archeologie“

Práce Dominiky Píbilové se věnuje dosud přinejmenším v západní literatuře málo zpracovanému tématu: vývoji obrazu nejstarších čínských dějin v Čínské lidové republice ve 40.-70. letech 20. stol., a to se zvláštním zřetelem ke způsobu prezentování archeologických zjištění a k ideologickým vlivům, které na něj měly vliv. Vzhledem ke zmíněné absenci souborného zpracování této problematiky vyžadovala heuristická část práce od autorky velké nasazení, které je z práce dobře patrné. Přitom se jí podařilo shromáždit relevantní soubor pramenů, jejichž rozbor představuje ústřední část práce. Primární zdroje v čínštině, z nichž autorka vychází, jsou dobře zvolené a pro dané téma relevantní: jde především o novinové články, týkající se archeologických zjištění, a dále učebnice, které představují dobrý zdroj poznání pro poznání reflexe počátků vlastních dějin ve zkoumaném období. Mimoto práce vychází z uspokojivě obsáhlé a relevantní sekundární literatury především v západních jazycích, ale i v čínštině.

Práce má logickou a přehlednou strukturu. První části podávají přehled vývoje čínské archeologie od 40. do 70. let minulého století, přičemž zde autorka vychází především ze sekundární literatury v západních jazycích a čínštině. Dále přechází k charakteristice rozličných ideologických faktorů ovlivňujících archeologickou práci, kde mimo teorie marxismu-leninismu působil i nacionalismus a snaha prokázat starobylost a původnost čínské civilizace. Tyto úvodní kapitoly, založené především na sekundární literatuře, pak poskytují rámec pro následující rozbor primárních pramenů.

V jeho rámci představuje první část rozbor článků věnovaných archeologii v předním deníku komunistické Číny *Renmin Ribao*. Zde autorka ukazuje, že hlavními tématy, které se ve zkoumaném korpusu článků objevují, jsou snaha potvrdit na základě archeologických zjištění údaje tradiční historiografie, což dokládá výše zmíněnou starobylost čínské civilizace a státu, stejně jako ilustrovat marxistické vývojové paradigma se zdůrazněním dokladů vykořisťování nižších tříd. Práce zároveň obsahuje autorkou samostatně vypracované mapy ilustrující geografické rozložení lokalit, jimž je v *Renmin Ribao* věnována pozornost. Ty dobře dokumentují důraz kladený především na regiony považované i na základě tradičních textů za původní jádro čínského státu a civilizace, což je v souladu s celkovou historickou orientací čínské archeologie.

Další rozsáhlá část práce se zabývá vývojem obrazu nejstarších čínských dějin v učebnicích pro základní a střední školy. Zde archeologie výrazně ustupuje do pozadí, protože – jak ukazují autorčina zjištění – tyto učebnice při popisu nejstarších čínských dějin vycházejí primárně z údajů tradičních textů a archeologická zjištění slouží doplňkově k jejich ilustraci a potvrzení. Zároveň se

snaží skloubit tradiční textologickou historií s marxistickými vývojovými schémata, čímž hlavně v případě výkladu o počátcích čínského státu vzniká poměrně kuriózní směsice údajů o bájných postavách s marxistickou charakteristikou jednotlivých fází společenského vývoje. Jak autorka správně podotýká, v tomto pojetí postavy jednotlivých bájných vládců ve skutečnosti reprezentují rozličné periody vývoje společnosti v marxistickém pojetí. Kapitulu o učebnicích doplňuje podrobné srovnání v nich publikovaných map ilustrujících rozsah raných čínských státních útvarů s mapami zachycujícími rozsah archeologické práce, které byly publikovány v jednotlivých vydáních základního přehledu čínské archeologie od čínsko-amerického badatele K. C. Changa.

Celkově se diplomové práci sl. Píbilové podařilo naplnit hlavní vytčené cíle, přičemž za hlavní klad práce lze považovat pečlivou heuristiku a detailní a pečlivou práci s nahromážděným primárním materiálem, který – jak již bylo uvedeno – nebyl dosud takto souborně zpracován. Tato pečlivost ovšem někdy autorku odvádí od formulování obecnějších závěrů a čtenář se občas v záplavě detailně podaných faktů ztrácí. Závěry formulované v práci se však jeví jako relevantní.

Předložená práce tedy podle mého názoru splňuje požadavky kladené na práci diplomovou a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Liberci dne 6. 9. 2015

Mgr. Jakub Maršálek Ph.D.